

Palolaitoksen uudet tilat (vasen pääty) ovat samassa rakennuksessa Tunturi-Lapin Veden kanssa.

Historiallinen hetki. Pelastuslaitoksen kyltti irrotettiin talosta, jossa palolaitos on toiminut vuodesta 1993

Ävpk muutti uusiin tiloihin Martinsaarentielle

Uudet tilat kauempana kylän keskustasta. Hidastuuko hälytyksille lähteminen?

Äkäslompolon vapaaehtoinen palokunta (Ävpk) muutti Lapin pelastuslaitoksen uusiin tiloihin elokuun lopussa. Uudet tilat sijaitsevat Martinlaakson tiellä, Tunturi-Lapin Veden seinänaapurissa.

Päärakennuksessa on muun muassa halli sammutusautolle ja päivystysautolle, varustetilat, varusteiden kuivaustilat, keittiö, kuntosali, suihkut ja sauna sekä koulutus- ja kokoushuone.

Pelastuslaitos on vuokrannut tien toiselta puolelta Tunturi-Lapin Vedeltä 150 neliöisen lisätilan. Siihen on sijoitettu säiliöauto, ensivasteauto ja maastopelastusauto, kuten mönkijät ja moottorikelkat.

Kun pelastuslaitos ryhtyi suunnittelemaan uusia tiloja, moni oli huolissaan vasteajan pidentymisestä. Lapin pelastuslaitoksen ylipalomes ja asemavastaava **Jyrki Savolainen** ei usko, että lähtö hälytyksille piteneisi Martinlaakson tieltä.

– 90 prosenttia hälytyksistä on maastopelastus- ja ensivastetehäviä, joille lähdetään tilasta, jota suunnitellaan läpiajettavaksi.

Ävpk:n päällikkö **Joel Kauppinen** on enemmän huolissaan avun saannin viivästyämisestä.

– Lähtökohtaisesti kannatan uusia ja nykyaikaisia paloasematiloja, mutta tässä tapauksessa uusi paloasema on yli kilometrin vanhaa asemaa kauempana. Se tarkoittaa suurimpaan osaan hälytystehtävistä reilun parin kilometrin lisämatkaa, kun palokuntalaiset saapuvat tehtäville omista askareistaan.

Hän arvioi, etteivät lähdöt merkittävästi nopeudu läpiajettavan hallin vuoksi, vaan kauempana olevan paloaseman takia avun saamisen viive voi kasvaa noin kolmesta viiteen minuuttiin.

– Ävpk tekee yhteistyötä Lapin pelastuslaitoksen kanssa, että saamme toiminnasta uusissa tiloissa mahdollisimman tarkoituksenmukaista ja mielekästä. Aseman sijainnille yhdistys ei mahda mitään, Kauppinen sanoo.

Myöskäpea Sivulantie on aiheuttanut päänaivaa, mutta tähän ongelmaan on löydetty ratkaisu jatkamalla kevyenliikenteen väy-

lää Hotelli Ylläskaltiolta kohti Martinlaakson tietä, ja leventämällä ajoväylää kuusimetriseksi.

– Tietyö on vielä kesken, mutta meille on luvattu, että se valmistuu tämän syksyn aikana, Savolainen toteaa.

Ison kaluston liikuttelua on suunnitelmissa helpottaa uudella, Äkäslompolon tarpeisiin räätälöidyllä yhdistetyllä säiliösammutusautolla.

– Uusi nelivetoauto kääntyvällä taka-akselilla ja 8000 litran säiliöllä korvaa nykyiset kaksi autoa, joista toinen on sammutusauto ja toinen säiliöauto. Uudella yhdistelmäautolla on helpompi toimia Ylläksen olosuhteissa.

Ihan heti autoa ei kuitenkaan ole tulossa. Tämän hetkinen komponenttipula venyttää hankintaa. Jos auto päätetään tilata, se tullaan saamaan vasta vuoden 2025 puolella.

Kauppinen on epävarma säiliösammutusauton soveltuvuudesta.

– Olen tyytyväinen, että laadukkaaseen ja turvaliseen kalustoon satsataan ja että laatu

paranee ja saadaan turvallista kalustoa käyttöön, mutta käyttäjien pitäisi päästä testaamaan sammutusautoa raskaamman säiliösammutusauton soveltuvuutta Ylläksen toimintaympäristöön ja varmistua arvokkaan hankinnan soveltuvuudesta käyttööme.

Ävpk:lla on käytössään yksi uusi mönkijä ja Savolaisen tietojen mukaan toinenkin mönkijä on jollain aikajänteellä tulossa.

– Kaikkineen Ävpk:ssa on hyvä tilanne. Meillä on aidosti elinvoimainen yhdistys, jolla on aktiivista palokuntatoimintaa. Lapin mittakaavassa Ävpk on yksi nopeiten kasvanut vapaaehtoinen palokunta. Jäsenemme ovat tehneet työtä jäsenmäärän kasvattamiseksi, ja porukka on nyt tuplaantunut lyhyessä ajassa, Kauppinen kiittelee.

Satu

Älä yliarvioi taitojasi ja jaksamistasi

Lapin pelastuslaitoksen ylipalomes Jyrki Savolaisella on takanaan jo 31 vuotta operatiivista pelastuslaitostointia.

– Tarpeet toiminnalle ovat samanlaiset kaikkialla. Siitä olemme kuitenkin huolissamme Lapin Pelastuslaitoksella, että avun tarpeen kynnyks on mennyt todella matalaksi. Saatetaan soittaa pelastuslaitokselle, kun nilkka on kipeä tai väsyttää, ja ollaan kyytiä vailla. Esimerkiksi Kilpisjärvellä tuli tehtävä, jossa soittajalla oli rakko jalassa. Kilpisjärvellä maastopelastus on käytännössä aina hoidettava ilmasteitse. Se olisi ollut aika kallis operaatio rakon takia.

Ylläksen ruskaturisteille Savolainen haluaa muistuttaa, että ei pidä yliarvioida omaa jaksamistaan tai taitojaan.

– Jos epäilee jaksamistaan, on hyvä pysyä lähireiteillä. Jos tuntuu, että reitti on liian haastava, on parempi kääntyä ympäri ja palata takaisin. On myös muistettava, että vaikka lähtiessä on hyvä sää, se saattaa muuttua nopeasti. Ja maalaisjärkeä on hyvä käyttää, kun miettii, soittaisiko hätäpuhelun.

Kun lähdet retkelle, muista aina pakata reppuun juotavaa ja lämmintä vaatetta. Kännykkään on hyvä ladata 112-sovellus, jonka avulla sijaintisi on helpompi paikantaa hädän hetkellä. Paperikartta kuuluu myös retkeilijän vakiovarusteisiin – matkapuhelinverkko ei yllä kaikkialla, sähköisten karttojen varaan ei kannata tuudittautua.

Kuntalaisaloitteessa peräänkuulutetaan nuorisotoimintaa tunturikyliin – Ävpk:n taloon nuorisotila?

”Me äkäslompololaiset olemme huolissamme kylämme nuorista. Nuorisotoiminnan täydellinen puute näkyy jo nyt nuorten turhautumisena, ilkeällä kasvuna, näpistelyinä ja pahoinvoinnin lisääntymisenä.”

Näin todetaan kuntalaisaloitteessa, joka on kerännyt yli 200 allekirjoitusta. Aloitetta kannattaa myös Jounin Kaupan ja Jounin Kauppakeskuksen toimitusjohtaja **Michele Murphy-Kaulanen**. Nuorten hengailukulttuuri on näkyvintä juuri kaupalla.

– Tämähän on asia, joka on jatkunut niin kauan kuin muistan. Lapset vain kasvavat ja vaihtuvat.

Kauppa on auki 365 päivää vuodessa, sinne on kaksi sisääntuloa, siellä on penkkejä, siellä on lämmin – totta kai siellä halutaan olla. Varsinkin, kun alkaa taas huonot kelit. Jouduimme laittamaan **Sampon** vanhan, tyhjäksi jääneen kotitalonkin lukkoon, kun jengi meni sinne, Murphy-Kaulanen toteaa.

– Isossa porukassa käytöstävät unohtuvat, hän jatkaa.

Koululaisten määrä kasvaa jatkuvasti

Kolari oli vuonna 2021 Rovaniemen lisäksi ainoa merkittävästi muuttovoittoinen alue Lapissa. Suurin muuttoliikenne kohdis-

tuu tunturikyliin eli Äkäslompoloon ja Ylläsjärvelle.

Asukasmäärän kasvu näkyy Äkäslompolon alakoulussa. Apulaisrehtori **Outi Koli** on taulukoinut muutosta: kymmenen vuotta sitten koulussa oli 36 oppilasta, kun tänä vuonna koulutien aloitti 95 oppilasta. Tänä vuonna kouluun tulee vielä neljä uutta oppilasta. Vuonna 2018 tehdyn ennusteen perusteella Äkäslompolossa olisi lähes 30 oppilasta nykyistä vähemmän.

Nuorten määrä kasvaa, mutta heille ei ole tarjolla luvallista ja turvallista paikkaa viettää aikaa. Kolarin kirkonkylällä on nuorisotila Laguuni, jota ylä-

koululaiset voisivat käyttää, jos kunnassa olisi julkinen liikenne. Koulukuljetus lähtee Kolarista Äkäslompoloon kerran päivässä koulupäivän päätteeksi. Äkäslompolon alakoululaisillekaan Laguuni ei ole vaihtoehto pitkien välimatkojen vuoksi.

Murphy-Kaulanen on tuonut nuorisotoimintaa esiin muun muassa Äkäslompolon kyläyhdistyksen Facebook-sivulla.

– Sitä en ymmärrä, kun minulta kysytään, että enkö minä voisi antaa nuorille tilat kaupalla tai kauppakeskuksesta. Miksi minun yrittäjänä pitäisi ratkaista ongelma, joka kuuluu kunnalle? Siihen minulla ei riitä pinna, että

kaupalla pyritään, mutta se ei vähennä sitä, etteivätkö nuoret ansaitsisi omia tiloja.

Ainutkertainen mahdollisuus

Kuntalaisaloite on kahden äkäslompololaisen, **Heli Laukkasen** ja **Satu Rengon**, alulle laittama, ja se on saanut laajasti tukea paikallisilta yrittäjiltä, Äkäslompolon kyläyhdistykseltä ja urheiluseura Ylläksen Nousulta.

Aloitteessa esitetään, että kunta selvittäisi mahdollisuutta vuokrata Äkäslompolon vapaaehtoiselta palokunnalta tyhjäksi jääneet tilat.

– Tämä on ainutkertainen

mahdollisuus, ja koska tila on jo pian tyhjä, asiassa on toimittava heti, Laukkanen korostaa.

– Talo on kunnan omistamilla tontilla. Se mahdollistaisi samaan yhteyteen muitakin kuntalaisia hyödyttäviä toimintoja, hän jatkaa.

Kuntalaisaloite luovutetaan Kolarin kunnanvaltuustolle syyskuun lopulla. Aloitteen voi allekirjoittaa näillä näkymin 12. syyskuuta saakka.

Satu

(Huom. Tämän artikkelin kirjoittaja on toinen kuntalaisaloitteen alullepanijoista.)